

Business Panel

2 • 2026

Joona Widgrén on OP Pohjolan senioriekonomisti

Suomen talous on palannut kasvuun, mutta elpyminen on vielä kesken

Maailmantalous on pärjännyt tänä vuonna selvästi paremmin kuin moni odotti tai pelkäsi. Kauppapoliittinen epävarmuus ja geopolitiittiset jännitteet eivät ole pysäyttäneet kasvua, ja suhdanneluvut ovat viime kuukausina olleet enimmäkseen hyviä. Teollisuuden ja maailmankaupan näkymät ovat parantuneet, ja vauhtia on tuonut etenkin tekoälyinvestointien nopea kasvu.

Talouden tilanne voi kuitenkin kääntyä nopeasti. Lähi-idän kriisin edelleen jatkuessa öljystä maksetaan nyt 100–110 dollaria barreilta. Jos hinta jää pitkäksi aikaa tälle tasolle, inflaatio ei hidastu odotetusti, kotitalouksien ostovoima heikkenee ja korot pysyvät korkeina. Pahimmin iskun ottavat vastaan energiantensiiviset maat.

Suomen kannalta maailmalla on mennyt yllättävän hyvin. Teollisuuden piristyminen ja maailmankaupan kasvu näkyvät jo vientiluvuissa, ja investoinnit ovat kääntyneet nousuun. Tilastojen tarkennuttua näyttää myös siltä, että elpyminen alkoi aiemmin kuin vielä jonkin aikaa sitten uskottiin.

Tämän vuoden kolmannella neljänneksellä kasvu näyttää kiihtyneen, ja suhdanneindikaattorit viittaavat yli kahden prosentin kasvuvauhtiin. Jos suunta pitää, talous kasvaa vuosina 2026–2027 nopeammin kuin kertaakaan sitten vuosien 2017–2018.

Toistaiseksi kasvu on nojannut lähinnä vientiin ja investointeihin. Odotuksissa on, että jatkossa elpyminen tarttuu hil-

jalleen myös kulutukseen ja työmarkkinoille. Merkkejä on jo nähtävissä. Yritysten luottamus on vahvistunut, suuret data-keskushankkeet tukevat rakentamista, ja pitkään heikentynyt työllisyys näytti elokuussa viimein kääntyvän kasvuun. Työttömyyskin laski.

Rahaa kulutukseen kotitalouksilla kyllä olisi. Säästämisaste on korkea, ja käytettävissä olevien reaalityulojen arvioidaan kasvavan ensi vuonna lähes kaksi prosenttia. Pelkkä ostovoima ei kuitenkaan vie ihmisiä kauppoihin. Ratkaisevaa on, uskaltavatko he luottaa omaan talouteensa ja siihen, että työpaikka säilyy. Odotamme kuitenkin kulutuksen kasvun kiihtyvän hiljalleen.

Kallistuva energia on elpymiselle selvä vastatuuli. Inflaation viimeaikainen kiihtyminen Suomessa johtuu pääosin energiasta, etenkin polttoaineista. Muihin tuotteisiin ja palveluihin hintapaineet eivät ole juuri levinneet, ja pohjainflaatio on pysynyt maltillisena, joten inflaatiokierteestä ei ole kyse. Vaikka hintojen nousu ei leviäisikään laajemmin, tuntuu energian korkeampi hintakin kotitalouksien kukkarossa.

Näkymät ovat nyt paremmat kuin vielä hetki sitten arvioitiin, mutta vahvasta noususuhdanteesta on liian aikaista puhua. Suurin kysymysmerkki on Lähi-itä. Pitkittyvä kriisi pitäisi energian hinnan ja korot korkealla ja söisi kysyntää Suomen vientimarkkinoilla. Jos tilanne taas rauhoittuu, voivat nykyiset ennusteet osoittautua jopa maltillisiksi.

Suhdannenäkymät kirkastuneet

Suhdannenäkymät yrityksissä ovat vahvistuneet kevästä. Kaikki neljä pääindikaattoria: liikevaihto, henkilöstö, tilauskanta ja tunnelma, ovat nousseet edellisestä mittauksesta ja kaikki ovat positiivisia. Edellisen kerran yrityksissä on ollut näin valoisa tilanne ennen kuin Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan. Tunnelman ja liikevaihdon osalta ollaan pitkäaikaisia keskiarvoja jo selvästi korkeammalla. Kehitys käy ilmi Pohjanmaan kauppakamarin jäsenyrityksilleen lokakuun alussa tekemästä Business Panel -suhdannebarometristä.

Merkittävin muutos näkyy tunnelmassa. Optimistisia tai erittäin optimistisia on 36 prosenttia vastaajista ja pessimistisiä tai erittäin pessimistisiä 18 prosenttia. Tunnelman saldoluku on noussut kevään -19:stä 18:aan. Tämä on merkittävä harppaus, sillä koko mittaushistorian aikana vuodesta 2003 alkaen tunnelma on vain kerran aiemmin noussut puolelta vuodesta näin paljon.

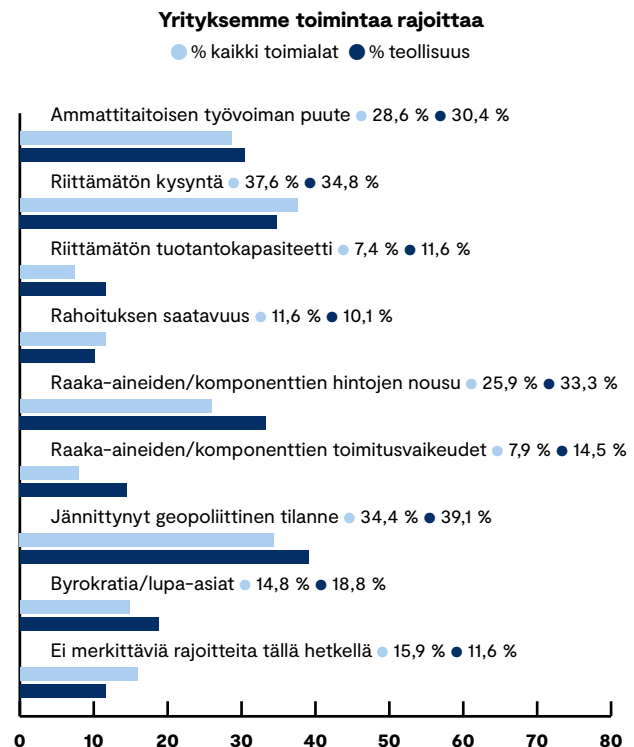
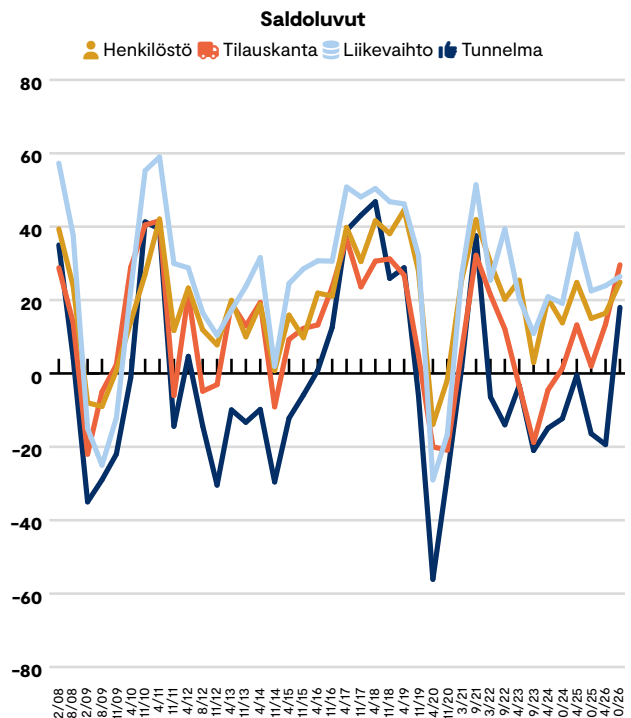
”Syksyllä 2026 tuntuu, että jokin on liikahtanut eteenpäin, että usean vuoden odotukseen on nyt kyllästytty ja pieniä piristymisen merkkejä on ilmassa.”

Positiivista muutosta selittänevät isolta osin vahvistuneet tilauskannat. Tilauskantansa arvioi vuodentakasta suuremmaksi 47 prosenttia vastaajista. Tilauskannan saldoluku on noussut kevään 14:stä 30:een ja se on kyselyn neljästä pääindikaattorista vahvin. Tästä huolimatta riittämätön kysyntä on edelleen yleisin toimintaa rajoittava tekijä. Sen merkitys on kuitenkin pienentynyt: keväällä sen nosti esiin puolet vastaajista, nyt 38 prosenttia.

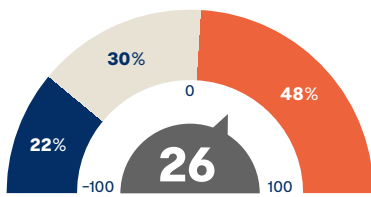
Muina huolina yritykset nostavat jännittyneen geopolittisen tilanteen. Vastaajista 34 prosenttia kertoo sen rajoittavan toimintaansa. Myös ammattitaitoisen työvoiman saatavuudessa nähdään entistä enemmän haasteita; 29 prosenttia vastaajista nostaa tämän pullonkaulaksi. Kuitenkin vastaajista 16 prosenttia kertoo, ettei heillä ole merkittäviä rajoitteita – osuus on melkein kaksinkertaistunut kevästä.

”Hyvältä näyttää tällä hetkellä. Jännittynyt geopolittinen tilanne kuitenkin askarruttaa.”

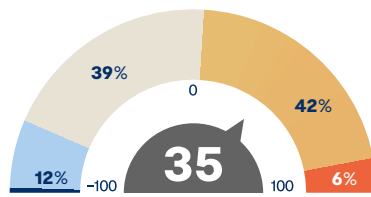
Liikevaihdon kasvua tälle vuodelle ennakoivat lähes puolet vastaajista, 48 prosenttia. Samoin kannattavuudessa 40 prosenttia näkee parantumista. Kolmannes arvioi investointiensä olevan viimevuotista suurempaa, ja yhteensä 80 prosenttia odottaa niiden yltävän vähintään viime vuoden tasolle. Positiiviset näkymät heijastuvat myös rekrytointinäkyymiin. 38 prosenttia odottaa seuraavan kuuden kuukauden aikana kasvua henkilöstömäärässä.

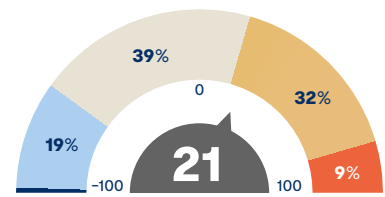
Teollisuus

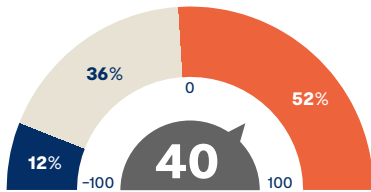
Liikevaihto
● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

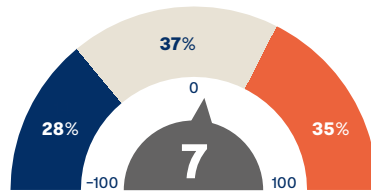
Henkilöstön määrä
● vähentyy merkittävästi ● vähentyy hieman ● pysyy samana ● kasvaa hieman ● kasvaa merkittävästi

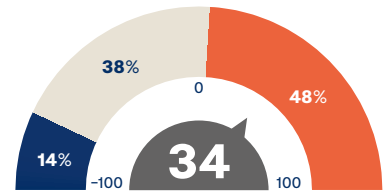
Yleinen tunnelma
● erittäin pessimistinen ● pessimistinen ● normaali ● optimistinen ● erittäin optimistinen

Tilaukset
● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

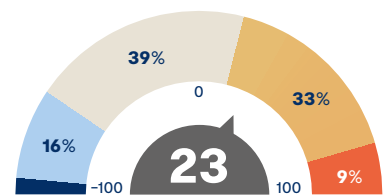
Investoinnit
● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

Vienti
● pienempi ● yhtä suuri ● suurempi

Teollisuuden tilaukset ja henkilöstöodotukset ovat vahvistuneet, ja tunnelma on kääntynyt myönteiseksi. Liikevaihto-odotukset ovat kuitenkin kevättä maltillisemmat: niiden saldoluku on laskenut 47:stä 26:een. Liikevaihdon kasvua odottaa 48 prosenttia vastaajista, ennallaan pysymistä 30 prosenttia ja supistumista 22 prosenttia.

Tilauksensa arvioi vuodentakaista suuremmaksi 52 prosenttia teollisuusyrityksistä ja pienemmäksi 12 prosenttia. Tilauksensa saldoluku on noussut kevään 15:stä 40:een. Myös vienti-odotukset ovat parantuneet. Vientiä harjoittavista teollisuusyrityksistä 48 prosenttia odottaa nyt viennin kasvavan tänä vuonna, kun keväällä osuus oli 33 prosenttia. Viennin supistumista odottavien osuus on pysynyt 14 prosentissa.

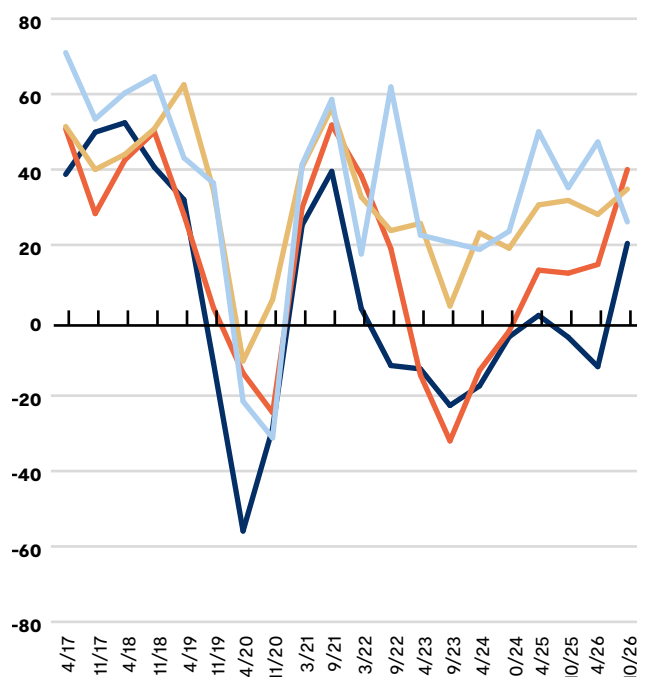
Kannattavuus
● heikkenee paljon ● heikkenee ● pysyy ennallaan ● paranee ● paranee paljon

”Iranin sodan vaikutus kustannuksiin ja sen tuoma epävarmuus rajoittaa investointeja.”

”Suhdannenäkymämme ovat edelleen myönteiset. Näemme vientimarkkinoillamme hyvää kysyntää ja kasvumahdollisuuksia myös jatkossa. Samalla markkinatilannetta leimaavat geopolitiittinen epävarmuus, kustannuspaineet ja varovaisuus investointipäätöksissä. Jatkamme siksi määrätietoista investointeja tuotekehitykseen, digitalisaatioon, automaatioon ja kansainväliseen laajentumiseen. Pidemmällä aikavälillä odotamme myönteistä kehitystä, vaikka epävarmuus on lyhyellä aikavälillä edelleen melko suurta.”

Henkilöstömäärän kasvua seuraavan kuuden kuukauden aikana odottaa 48 prosenttia teollisuusyrityksistä. Määrän ennallaan pysymistä ennakoivat 39 prosenttia ja vähentymistä 13 prosenttia. Kannattavuutensa odottaa paranevan 42 prosenttia vastaajista. Investointejaan arvioi kasvattavansa 35 prosenttia, mutta 28 prosenttia arvioi niiden jäävän viimevuotista pienemmiksi.

Geopolitiittinen tilanne on edelleen teollisuuden yleisin toimintaa rajoittava tekijä. Sen mainitsee 39 prosenttia vastaajista, kun keväällä osuus oli 54 prosenttia. Riittämätön kysyntä rajoittaa 35 prosentin, raaka-aineiden ja komponenttien hinnannousu 33 prosentin ja ammattitaitoisen työvoiman puute 30 prosentin toimintaa. Keväällä työvoimapulan nosti esiin noin viidennes vastaajista.

Saldoluvut

● Henkilöstö ● Tilaukset ● Liikevaihto ● Tunnelma

Rakentaminen

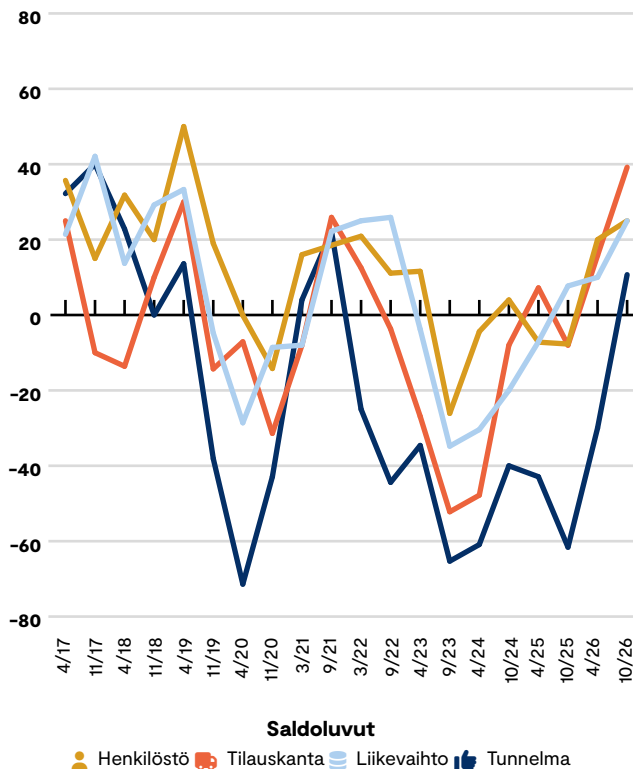
Keväällä talousbarometri viestitti rakennusalan suhdanteen ottaneen positiivisen pyrähdysen, mutta käänteestä ei uskallettu puhua. Nyt puoli vuotta myöhemmin rakentamisen näkymät ovat jatkaneet vahvistumistaan. Kaikki neljä pääindikaattoria ovat parantuneet kevästä, ja myös tunnelman saldoluku on noussut positiiviseksi – ensimmäistä kertaa viiteen vuoteen. Tunnelmaa pitää optimistisena 36 prosenttia vastaajista ja pessimistisenä tai erittäin pessimistisenä 25 prosenttia. Tunnelman saldoluku on noussut kevään -30:stä 11:een.

Tilaukannat verrattuna vuodentakaiseen ovat toimialoista vahvimmat: 57 prosenttia rakennusalan vastaajista arvioi tilaukannansa suuremmaksi. Tilaukannan saldoluku on noussut 16:sta 39:ään. Liikevaihdon arvioi kasvavan 39 prosenttia yrityksistä, pysyvän ennallaan 46 prosenttia ja supistuvan 14 prosenttia.

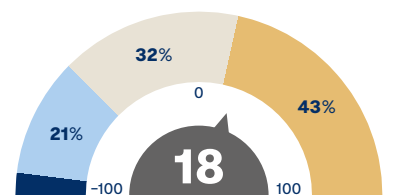
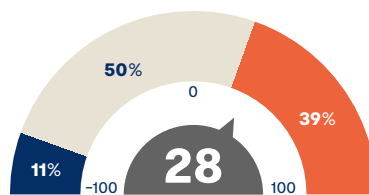
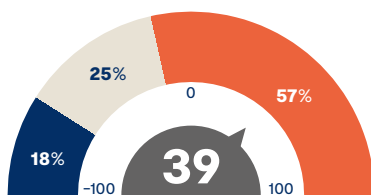
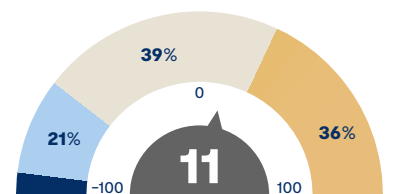
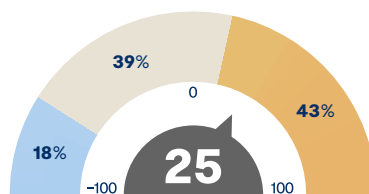
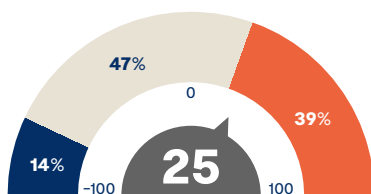
Henkilöstömäärän kasvua seuraavan kuuden kuukauden aikana ennakoivat 43 prosenttia vastaajista ja vähentymistä 18 prosenttia. Kannattavuuden odottaa paranevan 43 prosenttia, kun neljännes arvioi kannattavuutensa heikkenevän. Investointien kasvua ennakoivat 39 prosenttia ja supistumista 11 prosenttia yrityksistä.

Tummiä pilviä kuitenkin nähdään myös. 61 prosenttia kertoo riittämättömän kysynnän edelleen olevan pullonkaula toiminnalle. Kevästä on tultu alas vain neljä prosenttiyksikköä. Raaka-aineiden ja komponenttien hinnanousua harmittelee myös 39 prosenttia alan vastaajista.

Asuntorakentamisen piristymistä saadaan silti Pohjanmaalla vielä odotella – teollisten investointien käynnistyminen selittää rakennusalan parempaa tilannetta.

”Öljyperäisten tuotteiden hintapaine, varsinkin polttoainekustannus (rakentaminen paljon kiinni dieselkoneissa) ja datakeskusten aiheuttama paine rakentamisen hintaan tulee ”tappamaan” perinteisen rakentamisen, jossa on kuitenkin olemassa ”lainalaisuus” rakentamisen hinnan/omistajan tuottovaatimuksen/käyttäjän vuokranmaksukyvyyn välillä. Tämä yhtälö on nyt jo tiukka ja se on kovaa vauhtia menossa rikki.”

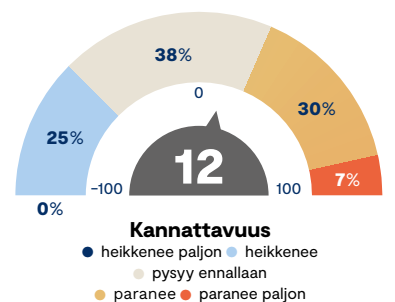
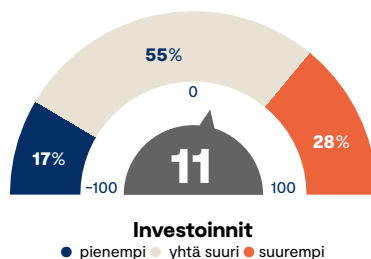
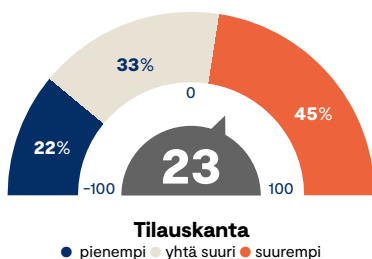
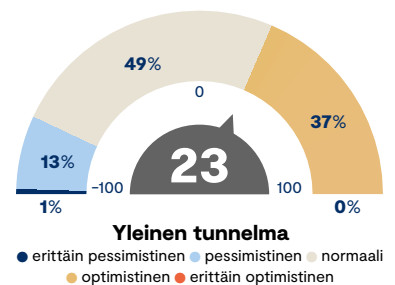
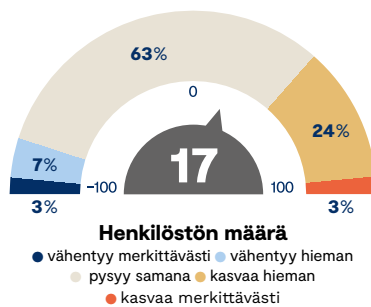
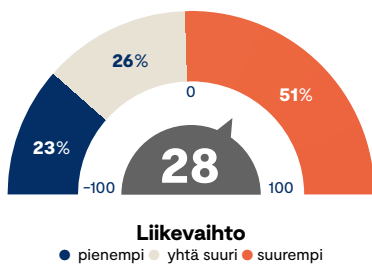
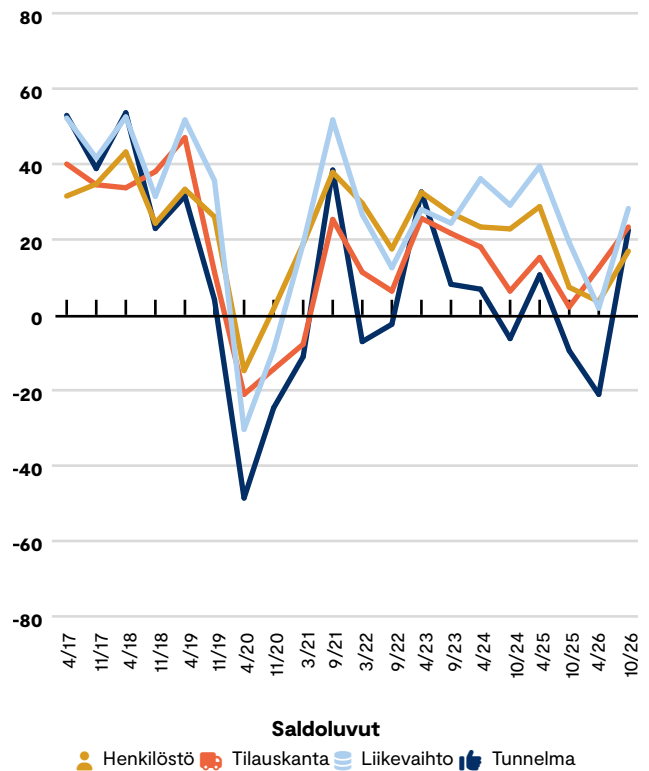
Yksityiset palvelut

Palvelualalla näkymät ovat myös piristyneet selvästi keväästä. Suurin muutos on tunnelmassa, jonka saldoluku on kiivennyt kevään -21:stä 23:een. Silti alalla ei edelleenkään ole yhtään vastaajaa, jolla tunnelma olisi erittäin optimistinen.

Liikevaihdon kasvua odottaa 51 prosenttia palveluyrityksistä, kun keväällä osuus oli 32 prosenttia. Liikevaihto-odotusten saldoluku on 28. Kannattavuutta on saatu parannettua, ja nyt 37 prosenttia kertoo kannattavuutensa paranevan tänä vuonna. Tilauskanta on myös vahvistunut, ja 45 prosenttia kertoo tilauskannan olevan vuodentakaista parempi.

”Isot hankkeet työllistävät paljon, mutta nyt asuntopula tulee joka puolelta vastaan. Miten rakentajille ja komennusmiehille saadaan asuntoja? Miten rohkaistaan investoimaan niitä yrittäjiä, jotka vielä empivät, vaikka heidän tilauskirjansa ovat täynnä? Nyt olisi vielä kohtuullisen edullista rakentaa, mutta hinnat voivat nopeasti nousta, mikäli suhdanne kuumenee liikaa. Miten varmistetaan sähkön riittävyys tällä seudulla, se rajoittaa jo uusia datakeskusinvestointeja!”

Enemmistö alasta, 63 prosenttia, näkee henkilöstömääränsä pysyvän ennallaan. Kuitenkin reilu neljännes ennakoii rekrytointia seuraavan puolen vuoden sisään. Suurimpia pullonkauloja alalla ovat jännittänyt geopolittinen tilanne, riittämätön kysyntä sekä ammattitaitoisen työvoiman puute. Yli neljänneksellä ei kuitenkaan ole tällä hetkellä pullonkauloja.

Kauppa

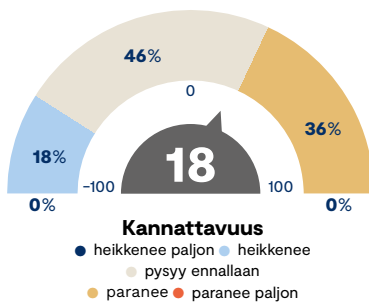
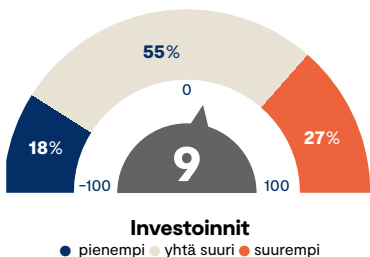
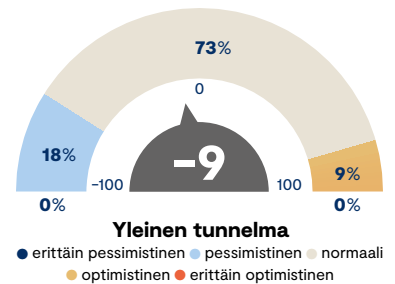
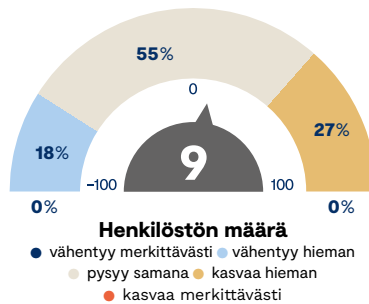
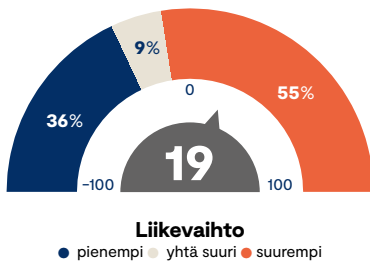
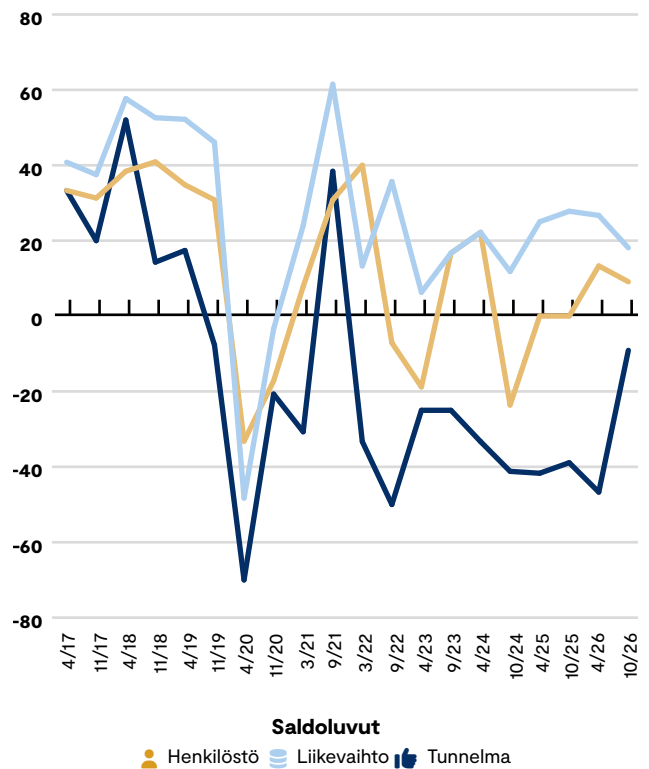
Kaupan alalla on nähtävissä vain pientä suhdanteen vahvistumista, ja edelleen kuluttajien matala luottamus talouteen heijastuu varovaisuutena. Pääsyyinä kuluttajien matalaan luottamukseen pidetään Iranin sodan aiheuttamaa polttoaineiden hintojen nousua.

Kaupan tunnelma on kohentunut selvästi, mutta on toimialoista heikoin ja ainoana nollaviivan alapuolella. Tunnelman saldoluku on noussut kevään -47:stä -9:ään. Vastaajista 73 prosenttia pitää tunnelmaa normaalina, 18 prosenttia pessimistisenä ja 9 prosenttia optimistisenä.

Liikevaihto-odotukset jakautuvat. Kasvua odottaa 55 prosenttia vastaajista, mutta samalla 36 prosenttia arvioi liikevaihtonsa supistuvan. Liikevaihto-odotusten saldoluku on laskenut kevään 27:stä 19:ään. Henkilöstömäärän kasvua seuraavan kuuden kuukauden aikana ennakoivat 27 prosenttia yrityksistä, mutta selvästi yli puolet näkee henkilöstömääränsä pysyvän nykytasolla.

Investointinäkymät ovat vahvistuneet keväästä. Viimevuotista pienempiä investointeja odottavien osuus on laskenut kevään 47 prosentista 18 prosenttiin. Investointien kasvua ennakoivat 27 prosenttia vastaajista ja ennallaan pysymistä 55 prosenttia. Kannattavuuden paranemista odottaa 36 prosenttia ja heikkenemistä 18 prosenttia yrityksistä.

Kaiken kaikkiaan kaupan tuloksia on syytä tulkita varovasti, sillä alan osuus kyselyn vastaajista on pieni.

Tämä talouskatsaus tarkastelee tilannetta syksyllä 2026 Pohjanmaan kauppakamarin alueella. Alue on sama kuin Pohjanmaan Elinvoimakeskuksen alue ja käsittää Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat. Talouskatsaus perustuu Pohjanmaan kauppakamarin Business Panelin aineistoon. Kysely toteutettiin 1.–6.10.2026 kauppakamarin jäsenyritysten keskuudessa. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 189 yritystä ja vastausprosentti oli 20.

Laaja kuvasarja Business Panelista on katsottavissa kotisivuiltamme
<https://www.ostro.chamber.fi/category/tilastot/>